

Velja po pošti:

za celo leto naprej .. K 50—
za en mesec .. " 4.50
za Nemčijo celoletno .. " 55—
za ostalo inozemstvo .. " 60—

V Ljubljani na dom

za celo leto naprej .. K 48—
za en mesec .. " 4—
V upravi prejemam mesečno .. 3.50

Sobotna izdaja:

za celo leto .. K 10—
za Nemčijo celoletno .. " 12—
za ostalo inozemstvo .. " 15—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat .. po 50 v
za dva- in večkrat .. " 45
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostolpna pettivrsta K 1—
Izhaja vsak dan izvenredno delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vzrok red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herz. št. 7553. — Upraviškega telefona št. 50.

Vedno lepše.

Ponovno smo že morali govoriti o poskusu deželnega odbora, da odvrne občine, ki so se izjavele za jugoslovansko deklaracijo, od dajanja poti. V ta namen se je poslužil sredstva, ki se mora imenovati zahrbtno. Ko so sovražna letala trosila nad Ljubljano takozvane Trumbičeve letake, je deželni odbor pozval občine naj te letake obsodijo. Občine so to storile, toda storile so hkrati tudi nekaj, česar deželni odbor ni pričakoval — občine so se ponovno izjavele za deklaracijo.

Zavednost naših kmetijskih občin je torej raztrgala spletko deželnega odbora. Deželni odbor je sam strahopetno zatajil majniško deklaracijo. Potem je hotel z izjavami občin, v katerih bi ne bilo besede o deklaraciji, napraviti pred javnostjo vtis, da so občine svojo prvotno izjavo za deklaracijo molče preklicale. Hkrati je tudi namerjal opozoriti vladno nase, češ, jaz sem nositelj državne misli na Kranjskem in še vedno politični voditelj ljudstva.

A zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi — občine so protislovensko politiko deželnega odbora obsodile. Izjava za izjavo prihaja, v kateri se obsoja Trumbič, a vzporedno izpoveduje neomajna zvestoba deklaraciji ter deželni odbor naproša, naj stori isto. To je resnično mnenje našega ljudstva! »Državna javnost«, katero je hotel deželni odbor preslepiti o resničnem mišljenju Kranjcev, bo zvedela, da nimamo z veleizdajali nič skupnega, a tudi nič skupnega z deželnim odborom, ki je zavrgel deklaracijo.

Deželni odbor je dosegel ravno nasprotno od tega, kar je namerjal. Sam se je ustrašil ter ljudske sodbe in dr. Lampe je sedel ter napisal novo okrožnico, ki se je zopet razposlala vsem občinam. Ta okrožnica se glasi:

Št. 7579.

Okrožnica vsem slovenskim županstvom na Kranjskem.

Deželni odbor je v svoji okrožnici z dne 21. junija 1918, št. 7078, izdal patrijotični poziv, naj se vse kranjske občine pridružijo sklepu deželnega odbora, s katerim se z največjo ogorčenostjo zavrača nizkotno postopanje veleizdajalca Ante Trumbiča, ki osramoča našo deželo in daje nevarno orožje v roke našim narodnim nasprotnikom, ker podtika prebivalstvu naše dežele veleizdajalske namene.

V nemalo začudenje deželnega odbora se je žalibog od izvestne slovenske strani začela sramotna agitacija, ki ni nič manj sramotna kot ona Ante Trumbiča, agitacija, ki gre na to, da bi se občine ne odzvale pozivu deželnega odbora, župani

se pa hujskajo k nepokorščini zoper ukaze višje oblasti.

Deželni odbor nujno svari občinske zastope udati se tej agitaciji, ker bi utegnili to imeti najslabših posledic za blagor dežele in ugled našega naroda, — županstva se pa opozarjajo na dolžnost, v smislu ukaza deželnega odbora sklicati sejo in v določenem roku poročati deželnemu odboru.

Občinski zastopi in županstva naj celo zadevo obravnavajo resno in dostojno, kajti deželni odbor bi skrajno obžaloval, če bi moral zoper občine, ki bi podlegle nelojalni in brezvestni agitaciji, uporabiti sredstva, ki bi žalibog ne zadela glavnih krivcev, ki mu jih bo narekovala dolžnost, varovati vitalne interese naše dežele in našega naroda.

Občinski zastopi naj se v svojih sejah jasno in odločno izjavijo, ali se pridružijo resoluciji odbora, ali ne.

Županu se naroča, da to okrožnico prebere v prvi seji občinskega odbora. Deželni odbor vojvodine Kranjske.

V Ljubljani, dne 3. julija 1918.

Za deželnega glavarja:

Lampe.

Če bi človek, ki ne pozna razmer na Kranjskem do dobra, po prvi okrožnici še mogel misliti, da je bilo deželnemu odboru res le do izjave občin za državo in dinastijo, bo sedaj po novi okrožnici tudi najdobrohotnejši sodnik moral reči, da je vse grda spletko. V tej novi okrožnici deželni odbor naravnost naroča, naj občine zataje deklaracijo. Povedati imajo le, ali se pridružujejo resoluciji deželnega odbora ali ne. Nimajo nič dostavljati in nič spreminjati — torej tudi deklaracije ne smejo omenjati!

A tudi ta napad na občine ne bo nič izdal. Obsodile so Trumbiča in to je bila njihova dolžnost; naj deželni odbor pokaže le eno resolucijo, ki bi tega ne bila storila! Obenem so pa manifestirale znova svojo trdno voljo po samostojni jugoslovanski državi pod Habsburžani — in s tem obsodile deželni odbor.

In sedaj, ko se mu je spletko ponesrečila, deželni odbor zopet grozi. Nekaj govorič o nelojalni agitaciji in hoče »uporabiti sredstva« proti občinam, ki bi deklaracije ne zatajile. Občine hoče ostrasiti in jim vzbuditi vtis, da mu je na razpolago moč, ki je v resnici nima. Občine so s svojimi resolucijami dokazale, da so lojalne do dinastije, in so le obžalovala, da je deželni odbor nelojalen do svojega naroda. Tudi imajo občine avtonomno pravico, da kakšno resolucijo sprejmejo ali odklonijo ali spremenijo. Te pravice jim ne more nihče vzeti. V tem slučaju so torej ravnale občine vsestransko pravilno in

grožnje deželnega odbora so prazne. Deželnemu odboru bodo tudi nadalje le spletke na razpolago, pred sodnim stolom pravice in resnice bo vedno sramotno pogorel.

Politični položaj.

Dunaj, 4. julija.

Danes je Seidler poklical k sebi načelnika dr. Korošca, ki se je z njim razgovarjal o političnem položaju. Seidler bi bil rad izvedel, kaj je sklenil Jugoslovanski klub. Dr. Korošec mu je odgovoril, da bodo Jugoslovani sklepali šele dne 15. t. m. v plenumu kluba. Tako Seidler zopet ne ve, kar bi rad.

Zdi se, da Nemci zapuščajo Seidlerja vedno očitneje. Radi bi to prikrili, toda po indiskreciji »Fremdenblatta« je prišlo to na dan.

Nemška nacionalna stranka pod vodstvom dr. Sylvestra je zborovala včeraj in danes. O včerajšnjih posvetovanjih so izdali uradni komunikate, ki mu je »Fremdenblatt« danes jutraj dodal še nekatere podatke. List namreč pripoveduje, da se nemški nacionalci niso res menili le o gospodarskih zadevah, marveč se je vršila velika debata tudi o važnih političnih vprašanjih. Vodilni možje nemške nacionalne stranke so označevali stališče Seidlerjevo kot nevezdržljivo; Nemci morajo paziti le, da ostane kurz isti ter da se ne smejo preveč zavzemati za Seidlerja.

Ta vest je seveda vzbudila povsod veliko pozornost, posebno ker postavlja uradni komunikate takorekoč na laž. Danes so se nemški nacionalci kregali zaradi »Fremdenblatt-ovega« poročila ter izjavljali, da je nedopustno spravljati v svet vesti, ki niso oportune. Dementija pa si niso upali izdati. — Vrhutega pero danes nemški nacionalci med seboj silno umazano perilo. Predmet pranja so pred vsem poslanci Pantz, Teufel in Hummer. Pantz je dobil od vlade koncesijo za »Landwirtschaftliche Industrie-Bank«, Teufel pa za »Südmährische Agrar-Bank« z zagotovilo, da postaneta oba predsednika svojih bank. Hummer Gustav pa je dobil od vojne težke industrije 4.000.000 K denarja na razpolago, da ustanovi v notranjem mestu časnikarski poročevalski urad »Huge«. Najeto ima v ta namen celo nadstropje v 1. okraju ter 2 avtomobila na razpolago (več kot cel Goriška za obnovo). Ta urad bo brezplačno preskrboval z informacijami nemško provincijalno časopisje. Ker je Hummer tudi v načelstvu stranke, bo lahko vse važne dogodke iz prvega vira porabljal za svoj urad ter tako škodoval veliko nemško-nacionalni žurnalistiki.

Korupcija nemških nacionalcev je danes velika, kakor je ni poznala niti stara liberalna stranka.

Nemški nacionalci delajo sploh silno neodkritosrečno politiko. Za javnost govore drugače, za kulisami pa zopet drugače. Ko je te dni prelat Hauser, vodja krščanskih socialcev, došel na Dunaj in tu izvedel gorostasne stvari iz nemško-nacionalnega tabora, je vseliktinil: »Imam dovolj! Grem zopet nazaj v Linco!«

Ta neodkritosrečna in gnila nemška politika seveda ne bo zavirala rešitve našega vprašanja. Gotovo je namreč to, da je jugoslovansko in poljsko vprašanje predmet vednih resnih debat v parlamentarnih kuluarjih. Prisojajo obema največjo notranjo in zunanjo politično važnost, in ne morejo niti Nemci več tajiti, da jugoslovansko vprašanje sili z elementarno silo k rešitvi. V kakem smislu bo rešeno, je odvisno od razsodnosti avstrijskih državnikov.

Kühlmann proti Velenemcem.

Berlin, 4. julija. (K. u.) Danes dopoldne je pričela razpravljati 7. kazenska zbornica v Moabitu v zadevi državnega tajnika dr. pl. Kühlmanna proti odgovornemu uredniku »Deutscher Zeitung« dr. Maksu Lohmannu in proti uredniku »All-deutscher Blätter« dr. Juliju Dumckeju. K razpravi so prišle sledeče priče: justični svetovalec odvetnik dr. Clasz iz Moguncije, generalni ravnatelj »Nemške banke« pl. Strusz, komercialni svetovalec dr. Friedrichs iz Potsdama, dr. Jurij Solmessen, major pl. Keszler, pravi tajni svetovalec in ravnatelj zunanje urada dr. Kriege, državni poslanec major grof Praschma, državni tajnik pl. Kühlmann, legacijski tajnik baron pl. Gebssattel, poročnik Aszhelm, legacijski tajnik dr. pl. Hösch, podkanceler pl. Payer, legacijski tajnik ritmajster Hortmann in soferji Knorr, Rademacher in Wiese. Poslanik pl. Rosenberg se bo pripeljal šele danes popoldne v Berlin. Ko so prebrali seznam prič, je nagovoril predsednik deželnega sodišča Westermann obtožbenca: Ali je mogoče odpraviti zadevo z lojalno izjavo? Akti so Vam znani in veste, za kaj gre. Ne vem, kakšno stališče zavzema o tem državni tajnik dr. pl. Kühlmann. Nisem v nobenem stiku z visokimi krogi in govorim z Vami nepristransko, kakor to vedno delam, kadar gre za razpravo, ki tičejo žalitev. Obtoženec dr. Lohmann je izjavil: Nam ni nič na tem, da peremo tu pred sovražnim inozemstvom umazano perilo. Pred vsem nam ne gre za to, da pogrevamo tajnosti rjuh, kakor trdi Kühlmannu udano časopisje. Mislim pa, da zahtevajo koristi do-

LISTEK.

Večeri ob Lemanu.

Spisal vseuč. prof. Maryan Morawski, S. J. Po tretji izdaji prestavil France Fr. Stele. (Dalje.)

Leroy.

Da je krščanstvo najlepša in najvišja med religijami, v tem se vsi skladamo in mislim, da je to mnenje nekaj več kot naše subjektivno naziranje. Mi ljudje na pragu XX. stoletja smo že toliko napredovali, da moremo religije subjektivno primerjati. — Vendar pa krščanstvo ni na noben način in v nobenem pomenu unicum med religijami. Da, sedanja primerjalna znanost dokazuje vedno bolj — in s tem nič ne prikraduje zaslug krščanstva — da dobimo vse, kar ima krščanstvo, do neke stopnje in v nekoliko drugačni obliki v drugih religijah. Krščanstvo trdi, da je od Boga dano, kaže na sv. pismo — toda ravno tako se tudi druge religije sklicujejo na razodetje, čudeže in imajo sv. knjige; krščanstvo ima dogme, katerih vsebino najdemo, kakor je dobro povedal g. Bielski, tudi pri leksandrijcih, v bramanizmu in drugih religijah; krščanstvo uči strogo moralnost, amozatajevanje, vodi v eskeitstvo — toda

budizem uči isto in čudno: celo samostani, ki jih je budizem ustanovil v Tibetu, so čudovito podobni našim samostanom. Jaz ne stavi budizma na enako višino kot krščanstvo, kot to nekateri delajo (mislim, da za šport); stavi ga pa s krščanstvom in drugimi religijami vred v eno kategorijo.

Duhovnik.

Dovolim si samo opozoriti na to, da se nam dostikrat nekatere reči zde podobne, dokler jih gledamo od daleč; ako jih pa pogledamo od blizu, opazimo, da je bila podobnost samo navidezna. Ivje, ki pozimi pokrije stekla v oknu, posnema včasih v svojih oblikah popolnoma lepe rastline; pod lečo pa varljivo izgine; namesto sestava celic in življenja, dobimo samo zunanje združene kristalčke in mrtvost. Ravno tako se nam pokažeta bramska trojica in utelešenje, če ju pogledamo od blizu, kot plitvo besedičenje in zgubita vsak videz podobnosti z brezdanjimi tajnostmi krščanstva. Isto moramo reči o mnogo drugih poganskih verstvih in običajih, ki oddaleč in slučajno spominjajo na kaj krščanskega. — Tudi čujmo, kaj nam bo g. Deville na vse to odgovoril.

Deville.

Očitek g. Hainberga, da ni mogoče krščanstva izvzeti iz edinstva vesoljstva, se tiče posebno mene. Razumem, da filo-

zofični duh zahteva na vsak način edinstva...

Leroy.

Ta filozofija se nahaja na dnu vsakega človeškega duha, samo da se je le nekateri popolnoma zavedajo.

Deville.

Prav res; zato bom tudi, upoštevajoč ta očitek, povedal, da krščanstvo ni izvzeto iz edinstva vesoljstva, toda treba je to edinstvo, v katero spada, bolj široko in višje razumeti, kakor se to navadno godi; treba je tudi razumeti, da lahko obstojajo širši zakoni vesoljstva in da utegne biti razvoj našega empiričnega sveta le njih fragment. Dokler znanost ni verjela v aerolite, ki so padali z neba, kot je ljudstvo o njih pripovedovalo, tako dolgo je smatrala vsako rudo, ki jo je našla na zemlji, za geološki stvar; ko so se pa prepričali, da aeroliti padajo, ni bila s tem prebita enotnost znanosti o zemlji, ampak se je samo razširilo njeno obzorje: razumeli so, da zemlja lahko dobi kosce, ki pridejo od zvezd. Ravnotako je mogoče, da krščanstvo ni nastalo iz umstvene evolucije našega planeta, da pa vendar spada popolnoma, ne samo slučajno, v enotnost vesoljstva in izhaja iz najvišjih zakonov, ki vladajo razvoju te enotnosti.

Kakšni pa so ti najvišji zakoni? Ko bi bili omejeni materialisti, bi mogoče mislili,

da so to zakoni teženja materije; morda bi se nam zdelo, da je slepa mehanika atomov zadosten razlog tega, da sama obstoje, in vsega, kar je na svetu. Toda ker smo se postavili na višje stališče, ker vemo ali verujemo, da je za vrtinci atomov duh, in za vsem in nad vsem Bog, absolutnost, ali kakor ga že imenujemo — moramo tudi brezpogojno priznati, da je Bog činitelj, ki spada v celoto vesoljstva; in da so torej zakoni njegove modrosti in dobrote najvišji zakoni vseh bitij. — Kako bi torej mogli temu Bogu odrekat zmožnost, da vpliva na vesoljstvo?

Zdi se nam mogoče — vsled predsodkov, ki smo jih podedovali po materializmu — da bi svobodno delovanje Boga v svetu bilo napad na harmonijo sveta. Pa ni tako. Napad na harmonijo in nesmisel bi bil, če bi kak činitelj sam iz sebe deloval drugače, kakor je že v njegovi naravi, toda če poseže v njegov delokrog drugi, višji činitelj, z delovanjem, ki je njemu lastno, je čisto preprosta reč, ki se sklada z logiko in zakoni vsega bitja, da bo posledica delovanja druga, višja.

Vrtinar pristopi h glogu in cepi na njem rože. To kar se godi z glogom, nadkriljuje njegovo naravo — glog bi sam po sebi nikoli ne prišel do česa podobnega — toda to nikakor ne prestopi splošnih zakonov narave, ker tudi človek, ki cepi, spada v to naravo. In v celoto vesoljstva

movine, dinastije in zunanje urada, da se izvede razprava do konca. Osebo bi bil rad pripravljen, da ponudim roko z namenom, da se ne bi te neprijetne reči pred javnostjo obravnavale. Članek, za katerega sem odgovoren, je nameraval doseči, da se odstrani Kühlmann kot politični škodljivec. Če se mi z gotovostjo zjamči, da bo Kühlmann v doglednem času odstopil, sem rad pripravljen, da podam izjavo, da nisem nameraval žaliti zasebnika pl. Kühlmanna. Obtoženi dr. Dumcke se je pridružil izvajanjem svojega soobtoženca. Predsednik: »Poskus se je torej izjalovil, ker take izjave državni tajnik gotovo ne bo podal in ga ni treba za to vprašati.« Obtoženi dr. Lohmann: »Obžalujem to v interesu države in v interesu domovinske zadeve, ki jo zastopam. Celi nastop bi pa bil brez smisla, če bi se zadeva poravnala z izjavo, ki bi zadovoljevala le zasebnika Kühlmanna, a zasebnika ni mogoče ločiti od državnika. Državnemu tajniku očita-mo, da je ločil oba pojma.« Predsednik: »Siliti Vas nisem hotel.« Državni prav-dnik je nato predlagal, naj se izključi javnost in o tem sklepa v tajni seji. Zagovornik dr. Schwindt je ugovarjal in opozarjal, da je v interesu obeh strank, da se javno razpravlja. Sodišče je sklenilo, da izključi javnost v celi razpravi, ker bi javnost lahko ogrozila varnost države. Poslušalci so zapustili dvorano. Kot pričo povabljenega bivšega min. predsednika Carpa bo zaslišala najbrže komisija.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. julija. Uradno:

Topovski boj je na številnih odsekih južozahodne fronte izredno živahen. Pri Asiagu in Monte Sisemolu so se izjalovili sunki angleških napadalnih čet. Ob izlivu Piave trajajo boji dalje.

Načelnik generalnega štaba.

Protiofenziva Italijanov.

»Tagespost« poroča o protiofenzivi Italijanov: Italijanska armada napada pri izlivu Piave z nezmanjšano silo. Naše mostišče med Silom in Piavo sovražnik neprestano naskakuje ter se pripravlja na nova podjetja z morja proti Revedoleju. Sovražnik nastopa silno s topovi ob Pavi od San Done do Montella in namerava najbrže prekoračiti reko v velikem slogu. V gorah nadaljuje Italijan vztrajno svoje delne napade, a uspehov nima. Italijansko vojno vodstvo se je, o tem ne dvomimo, odločilo, da še to poletje izvojuje boj za zopetno osvojitve Benečije. Njih odločno uvedeni čini ofenzive bodo najbrže kmalu privedli do težkih in velikih bojev, od katerih ententa pričakuje, da bodo vezali naše vojaške sile na južozahodu.

Bitka na Francoskem.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 4. julija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta.

Zvečer so se pričeli v nekaterih odsekih bojevati. Sovražnik je od ranega jutra na obeh straneh Somme močno streljal in so se tam razvili boji pehote.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Francozi so izvajali severno od Aisne silne delne napade. Sovražnika smo odbili vzhodno od Moulina sons Touventa s protisunkom v naših prednjih črtah, sicer so omagali njegovi napadi pred našimi ovirami. Sovražni sunki, ki jih je sovražnik izvajal zahodno od Chateau-Thierryja, so se izjalovili.

Spada Bogi: — zakaj, prašam, bi se Bog ne mogel približati človeku in mu dati višje religije, — Če to stori, res prekorači človeško naravo, — toda ne svoje narave, ne zakonov svoje modrosti in dobrote; in enostnost vesoljstva zato ne bo razrušena. Nasprotno: enota in harmonija vesoljstva bi bila najbolj prekršena, če bi Bog ne hotel podati roke nižjemu bitju — ko te zmoglosti niti človeku ne odrekamo.

Toda krščanstvo je podobno drugim religijam, ki so izšle iz človeštva, — tako ste ugovarjali, gospoda, odgovor duhovnika: da je a podobnost, kar se mnogih točk tiče, samo navidezna, se mi zdi čisto pravičen; v drugih točkah pa je resnična podobnost. Toda kaj sledi iz tega? Podobnost je lahko znak sorodstva, skupnega začetka — res — vendar pa je lahko posledica nečesa čisto drugega. Dve reči, ki imata isti namen, sta lahko podobni, čeprav sta to pokolenju popolnoma neodvisni. Istotako podobne bodo reči, pri katerih je bila ena vzor za drugo, n. pr. Sikstinska Madona in kopija po njej, ali pravo zlato in takozvano zlato talmi. Ali ni morda enaka podobnost med religijo, ki je dana iz neba in zemeljskimi religijami? Pomislimo!

(Dalej.)

Bojni skupini Gallwitza in vojvoda Alberta.

Odbili smo na vzhodnem bregu Moze močan sovražni sunek.

V Lundgauu smo podvzemali uspešna podjetja in ujeli ujetnikov.

Poročnik Udet je priporil svojo 40., poročnik Rusney svojo 29. in 30. zračno zmagao.

Berlin, 4. julija, zvečer. Uradno: Na obeh straneh Somme smo na našem bojnem ozemlju izjalovili močne angleške napade.

pl. Ludendorff.

Poročila z zahodnega bojišča.

Francozi vojaški kritiki pišejo, da pričakujejo napada na angleško bojno črto. — Do konca junija se je izselilo iz Pariza nad 320.000 Parižanov. — Lloyd George je ponovno rekel parlamentarcem, da pričakuje velikih dogodkov. Izključeno ni, da se razvije že te dni velika bitka, katere izid bo vplival na konec vojske. Sporazum se je za zadnji udarec tako pripravil, kakor še ni bil nikdar pripravljen — V Versailu bo kmalu zopet zboroval vojni svet zaveznikov.

Turški sultan umrl.

Dunaj, 4. julija. Iz Carigrada je došlo poročilo, da je turški sultan sinoči ob 7. uri umrl.

Novi turški sultan

je Vahid ed Din, najmlajši brat rajnega Mohameda V. Rojen je bil 12. januarja 1861. Ni še znano, kakšno ime si bo dal kot sultan. Novi turški prestolonaslednik je Abdul Medjid, sin sultana Abdula Aziša, ki je bil leta 1876. umorjen.

Cesar Karel sultanu.

Dunaj, 4. julija. (K. u.) Njegovo Veličanstvo cesar je brzojavil Njegovemu Veličanstvu sultanu sledečo brzojavko: V veliki žalosti vsled bolehnega poročila o nepričakovani smrti Njegovega Veličanstva sultana Mehmeda Rešida, naprošam Vaše Veličanstvo, da sprejmete moje in moje žene cesarice in kraljice najiskrenejše sožalje. Zveze osebnega prijateljstva, ki smo jih bili tako srečno sklenili še pred kratkim s prednikom Vašega Veličanstva, za katerim žalujemo, kakor tudi krasni in sijajni sprejem, ki se je nama pripravil, zagotavljajo vzvišenemu rajniku najin prisrčen in najhvaležnejši spomin. V velikanskem boju, v katerega smo zapleteni, je omogočilo tesno zvezno razmerje, ki nas druži in ki veže naše države z Nemčijo in z Bolgarijo, kakor tudi hrabrost naših armad, ki jim ni enakih, in vztrajnost naših hrabrih narodov, da kljubujemo vsem sovražnikom, ki očitno žele uničiti in razkopati naše države. Modre, politične misli, ki so začele pravkar zaključeno vladanje, tvorijo tudi njeno slavo in nam kažejo pot, ki vodi h končni zmagi osmanskega cesarstva. Prešinjajo me čustva enaka Vašemu Veličanstvu in najtoplejšje želje Vašemu vladanju, ki bodi srečno in ki privedi v sijajno bodočnost narode Vašega Veličanstva.

Iz Rusije.

Nastop velikega kneza Mihaela.

Kodanj, 4. Iz Moskve so došla sledeča poročila: Veliki knez Mihael je izdal razglas, v katerem povdarja, da smatra za svojo dolžnost, obnoviti red in moč Rusije, ki razpada, ker so razpustili konstituantno, ki naj bi določila, kako naj se vlada Rusijo. Pomiloščenje je obljubil vsem, ki bi pomagali, da se prežene sedanja vlada. Moskovski listi poročajo, da sta se v Kijev pripeljala Miljukov in predsednik stranke kadetov Vinaver. Govorice, da je obiskal Miljukov nemškega poslanika pl. Mummia in ga prosil, naj mu izposluje dovoljenje, da sme v Berlin, se splošno povdarjajo.

Nemški državni zbor.

Berlin, 4. V razpravi o mirovni pogodbi z Rumunijo je izjavil državni tajnik dr. pl. Kühlmann, da se o vprašanju okupacije Krima in Sebastopola trenutno vrše pogovori s sovjetsko vlado v Moskvi. Upa, da dosežejo pogajanja v kratkem širši temelj. Iz dejstva, da se pogajajo tudi o demarkacijski črti, se more spoznati, da imajo vsi nemški činitelji dobro voljo, da se vprašanje mirno in sporazumno uredi. Kar tiče krivde na svetovni vojni, je to zgodovinsko vprašanje. Indijska vojna ne tvori dela nemške uradne politike. — Nato so mirovne pogodbe v drugem in tretjem branju sprejeli; proti so glasovali samo neodvisni socialni demokratje. Sprejeli so tudi proračun zunanega in notranjega urada.

Volilna reforma v pruski zbornici.

Berlin, 4. V pruski poslanski zbornici se je pred četrtim glasovanjem o volilni predlogi vršila kratka razprava, v kateri sta se oglašila k besedi samo zastopnika obeh socialističnih skupin; označila

sta predlogo kot posmeh delavnemu ljudstvu. Nato so glasovali o posameznih predlogih in končno o celokupnem zakonskem načrtu, ki so ga sprejeli z glasovi konservativcev, svobodnih konservativcev, dela narodnih liberalcev in centruma. Zakon je tako v poslanski zbornici končno javno rešen ter ga dobi sedaj še gosposka zbornica.

Politične novice.

✚ **Skrivajo se.** Da preslepe slovensko javnost o svojih pravih namelih, govoričijo »Novice« nekaj o Združeni Sloveniji. »Novice« baje zanesljivo vedo, da bi se bila Združena Slovenija gotovo doseglja, ko bi tega ne bila preprečila otročja politika Jugoslovanskega kluba. Tako modrost smejo »Novice« pripovedovati le svojim bralcem. Tudi če bi kdo to resno namerjal, bi tega ne mogel doseči sprico zmagoslavja pijanega velenemškega toka. Danes je pa Združena Slovenija res fantazija, ki živi samo v glavah novičarjev, kajti Seidler stoji na stališču dosedanjih kronovinskih meja. Danes sta samo še dve možnosti: ali samostojna država — ali narodna smrt. Novičarji sami ne verjamejo v to, kar govore, in tudi če bi verjeli, bi to, kar namerjajo, še vedno bila prava narodna poguba. Če odtrgajo od nas Hrvate in Srbe — kar vlada namerja — bi morali narodno poginiti, tudi če nam dajo nekaj narodne avtonomije. Nemškemu navalu, ki bo drl preko nas do našega morja, se ne bomo mogli ustaviti. Kdor zagovarja danes tako politiko, podpira nemške raznarodovalne namene. To »Novice« čutijo, zato se še vedno sramežljivo sklicujejo na deklaracijo. Nečejo se pa boriti za njeno uresničenje, ampak so dobile novo lepo besedo: delati hočejo »v okviru« deklaracije. Pravijo, da je norec, kdor zahteva, naj se deklaracija uresniči, a vendar ne upajo naravnost reči, da so proti njej. To ni le strahopetno, ampak tudi brezkoristno, kajti po prvih basedah, ki so jih »Novice« zjecljale, so bili njih nameni vsakomur očitni, dasi jih skrivajo kakor kača noge.

✚ **Vprašanje južne železnice.** Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da bo tudi južna železnica predmet pogajanj, ki se prično prihodnji teden v Solnogradu in sicer obstoja namen, nadomestiti francoski kapital s kapitalom iz Nemčije, kot se je to glasom mirovne pogodbe z Rumunijo zgodilo tudi z velikim številom tamkajšnjih francoskih in angleških podjetij. S tem bi potem odpadlo podržavljenje te železnice.

✚ **Idrija.** V nedeljo dne 7. t. m. se vrši ob pol 4. uri popoldne ustanovni shod krajevnega odbora S. L. S. Vabljeni so vsi somišljeniki. Vrši se v društvenih prostorih. — V soboto zvečer ob pol 9. uri priredi idrijska skupina Jugoslovanske Strokovne Zveze v Didičevi dvorani dramski večer. Na sporedu je dr. Krekova igra »Tri sestre« in prosta zabava. — V nedeljo bo ob 1. uri v društvenih prostorih občni zbor skupine J. S. Z.

✚ **Konferenco načelnikov strank** je sklical predsednik poslanske zbornice za 10. t. m.

✚ **Priprave za državni zbor.** Načelnik češke zveze v gosposki zbornici, taj. svetnik dr. Začek, je sklical člane za 9. t. m. v Prago. — Predsedstvo Poljskega kluba bo zborovalo 14., predsedstvo Jugoslovanskega kluba pa 15. t. m.

✚ **Poljaki neizprosni.** Z ozirom na včerašnje vest, da je načelnik Poljskega kluba dr. Tertil odklonil povabilo ministrskega predsednika dr. pl. Seidlerja, naznanja dr. Tertil, da povabila ni odklonil, marveč ga je zakasnelo prejel. — Parlamentarna komisija Poljskega kluba je zborovala 3. in 4. t. m.; uradnega komuniqueja niso izdali, ker mora sklepati še kolo. Sicer je pa dr. Tertil izjavil nemškemu poročevalcem, da se je položaj po njegovem mnenju preje poslabšal nego izboljšal. — Upanje, da bi se Poljaki vendarle dali omehčati in bi Seidlerju kaj dovolili, je popolnoma goljufivo. Poljske politike ne more več izpremeniti niti izpolnitev tega, kar bi se bilo moralo že davno izpolniti.

✚ **Zveza nemško-nacionalnih strank** je v plenarni seji 4. t. m. odobrila politiko zveznega odbora. Izražali so hvaležnost Nemčiji za pomoč v prehrani. Sklenili so v državnem zboru vložiti interpelacijo o zadnjih dogodkih na južozahodni fronti. Za službo na fronti nesposobno moštvo naj se že končno vrne v svoje pridobitne poklice. Vse naj se stori, da se zagotovi mirno zborovanje parlamenta; v debati o prehrani v poslanski zbornici naj poslanci ne izvršujejo samo kritike, marveč nastopijo tudi s pozitivnimi predlogi za izboljšanje razmer. Poslanec Markhl je opozarjal na ogroženi položaj Nemcev v Gorici, Opatiji in Lovranu. Načelniku zveze so naročili, naj posreduje, da bo gosposka zbornica takoj razpravljala o draginskih dokladah učitelstvu, kakor tudi, da bodo pomiloščeni tisti rudarji v Mostu na Češkem, katerih ravnanje se da opravičiti. Končno so ugotovili, da je zveza glede stališča nasproti Seidlerjevi vladi popolnoma edina

in da neomajno vztraja na svojih zadnjih sklepih.

✚ **Audienca grofa Czernina.** »Fremdenblatt« objavlja z merodajne strani: Grofa Czernina je zaslišal cesar na grofovo prošnjo in z vednostjo zunanje ministrice v zasebni audijenci. Audienca ni bila oficijelna in odpadejo zato vse kombinacije z ozirom na njegovo zaslišanje.

✚ **Hrvatski sabor** je v seji 3. t. m. nadaljeval indemnitetno razpravo. Kot prvi je govoril Starčevićanec dr. Ivan Kernic, ki se je spominjal strašnih žrtev, ki sta jih v zadnji bitki ob Pavi utrpeli dve hrvatski diviziji, očitati koaliciji, da je podpirala reakcionarne sisteme Avstrije-Ogrske in Nemčije, da tlači svobodo govora in tiska in s tem preprečuje, da bi se narod pripravil na plebiscit, kadar se uveljavljuje pravica narodne samoodločbe. Obso-dil je oportunistem koalicije in frankovcev in se izjavil proti indemniteti. Za njim je govoril frankovec dr. Prebeg za čisto hrvatsko državo, v kateri ne sme biti mesta za poseben srbski narod. S Slovenci bi bila akomodacija možna, ker so se izjavili, da se odpovedo slovenstvu in sprejmejo hrvatsko ime. Pod tem pogojem bi se sporazumeli tudi s Srbi. O sarajevskem dr. Pilarju je rekel govornik, da si je dal izbiti misel o kondominijih in je nekaj docela frankovski. Jugoslovanstvo je škodljivo narodnim interesom. Glasoval bo proti indemniteti. — Posl. Lovreković je izjavil, da bo kmetska stranka glasovala proti indemniteti.

✚ **Audienca grofa Czernina.** Budimpeštanski listi poročajo z Dunaja o audien-ci grofa Czernina: Sedanja kriza avstrijske vlade je pravzaprav posledica miru z Ukrajino. Razmere s Poljaki so se poostrele, ker so izvedeli, da so poleg sklenjene pogodbe v ozemlju Holma tudi skrivaj Ukrajincem obljubili, da bodo razdelili Galicijo. Ko je sklenil Czernin mir, so ga pritegnili k ureditvi te zadeve in da spravi Poljake in Ukrajince. Dognalo se je pa, da je Seidler vedel o pogodbi, ki so jo sklenili z Ukrajinci in da je on z ozirom na dunajske stavke prigovarjal, naj se prej ko mogoče sklene mir, da dobi Avstrijavke je sklenil na to grof Czernin nekoliko prenagljeno mir.

✚ **»Hrvatska Riječ«** dementira vest »Jutr. Lista«, da bo koalicija pozvala dr. Lorkovića in dr. Šurmina, naj položita svoje mandate.

✚ **Svoboda tiska na Hrvaškem.** 4. t. m. bi bila imela iziti prva številka novega lista »Volja Naroda« v Varaždinu, ki hoče zastopati misel narodnega edinstva S. H. S. List je bil že dovoljen in prva številka je že šla skozi cenzorjeve roke. Ko so pa hoteli začeti list tiskati, je prišla policija, zaplenila stavek in prepovedala izdajanje lista, češ da ni — papirja.

✚ **Prepovedani shod dr. Kramarja.** »Fremdenblatt« poroča: V Narodnem domu v Kraljevih Vinohradih je policija prepovedala shod, na katerem naj bi bil govoril dr. Kramarj. Pred zborovališčem je demonstriralo proti prepovedi 500 oseb, ki so metali na policijo kamenje, ker je aretirala in odvedla v policijsko stražnico dve ženski.

✚ **Staročeska stranka se združuje s češko državno-pravno demokracijo.** Staročeska stranka se pogaja glede pristopa k državno-pravni demokraciji. Izvrševalni odbor stranke je odobril pogoje pristopa toda o razpustu stranke še ni sklepal.

✚ **Ogrska poslanska zbornica** je v seji 4. t. m. nadaljevala glavno razpravo o volilni reformi. Posl. Vaszonyi je izjavil, da se je v odseku izdelani načrt zelo oddaljil od prvotne predloge toliko glede razširjenja volilne pravice kakor tudi glede čistosti volitev. Minoritetna vlada je izgubila pravico do obstanka, ker s tem načrtom ne bo izpolnila obljube, ki sta jo bili vladi Esterhazy in Wekerle javno dali. Govornik odklanja odsekov načrt v celoti. — Slovaški poslanec Ferdinand Juriga je izjavil, da je zahteva po obveznem znanju mažarskega jezika v govoru in pisavi za doseg volilne pravice nasproti nemažarsko govorečemu prebivalstvu krivična.

✚ **Wekerle za žensko volilno pravico.** Ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle je 4. t. m. v parlamentu sprejel žensko deputacijo, ki je prosila za uresničenje ženske volilne pravice. Dr. Wekerle je v svojem odgovoru izjavil, da ni zato pristal za žensko volilno pravico, ker je za ženske potrebna, marveč zato, ker jo potrebuje javno življenje. Storil bo vse, da se uveljavi ženska volilna pravica v tistem obsegu, ki odgovarja ženskemu javnemu delovanju.

✚ **Nemčija zahteva izročitev Čeho-Slovakov.** »Pester Lloyd« poroča iz Haa-ga: Nemčija ni zahtevala le razorožitve Čeho-Slovakov, marveč tudi, naj jih njej izroče. Moskovska vlada je zahtevo sprejela.

✚ **Stranka redu.** Svicarski brzojavni agenturi poročajo iz Petrograda. Stranke kadetov — konstitucionalna demokratska stranka — se je preosnovala v stranko redu. Na zborovanju v Moskvi dne 8.

Junija je bilo navzočih 100 delegatov. Zborovalci so odobrili skupno akcijo vseh zmernih strank desnice in leve za vzdržanje zveze s koalicijo in za oboroženi nastop koalicije. Podano je bilo zaupno poročilo o akciji Kerenskoga.

Težave Ljeningove vlade. Ruska brozjavna korespondenca v Bernu poroča: Rusko časopisje poroča, da je postal položaj Ljeningove vlade nevaren, ker se je ustanovila delavska koalicija, ki je privedla do zveze revolucionarnih socialistov s socialističnimi minimalisti in odstranjanja v mestih oblasti sovjetov. Dalje nočejo kmetje preskrbovati mest z živili. Tudi anarhisti agitirajo v Moskvi in v Petrogradu, kakor tudi v celi Rusiji. Zarote in napadi na oblasti sovjetov se strašno množe.

Boljševiško časopisje v Rusiji. Boljševiki imajo v rokah v Rusiji sledeče politične liste: 1. »Pravda« (Resnica) Moskva; 2. »Bednota« (Uboštvo), Moskva; 3. »Petrogradska Pravda« (Petrograjska Resnica), Petrograd; 4. »Saratovskaja Krasnaja Gazeta« (Saratovski rdeči list), Saratov; 5. »Astrahanski Raboči« (Astrahanski delavec), Astrahan; 6. »Vperjod« (Naprej), Ufa; 7. »Zvezda«, Smolensk; 8. »Molot« (Kladivo), Penza; 9. »Severniji raboči« (Delavec s severa), Kostroma; 10. »Rabočaja Pravda« (Delavska Resnica), Rostov; 11. Rževskaja Komuna (Komuna Rževa), Ržev, gub. Smolensk; 12. »Don-skaja Pravda« (Donska Resnica), Utonica; 13. »Krasnojarski Raboči« (Krasnojarski delavec), Krasnojarsk; 14. »Iskra«, Vologda; 15. »Krasnoje Znamja« (Rdeči prapor), Sevsk, gub. Orlov; 16. »Kavkaski Raboči« (Kavkaški delavec), Flis.

Boljševiki proti ententi. »Fremdenblatt« poroča iz Curiha: Vlada sovjetov je sklenila zahtevati od zaveznikov, naj izjavijo, če smatrajo Rusijo za nevtralnno velesilo ali ne. Če izjavijo, da jo ne smatrajo za nevtralnno, bodo odbijali s pomočjo tistih držav, ki pospešujejo mirni razvoj Rusije, z orožjem spletke entente.

Trockij za nemške instruktorje v ruski armadi. »Gazetta Polski« poroča iz Moskve, da so odklonili ljudski komisariji za zdaj predlog Trockega, ki je predlagal, naj izurijo rusko armado nemški instruktorji.

Monarhistični pokret v Rusiji. »Neue Züricher Zeitung«, ki je v zvezi z ruskimi kadeti, objavlja članek, ki naglašja, da Rusija še ni zrela za republiko. Članek pravi, naj dela ententa na to, da se ustanovi v Rusiji ustavna monarhija po angleškem vzorcu.

Rusko-ukrajinska pogajanja. Moskva, 4. julija. (K. u.) Predsednik ruskega ukrajinskega mirovnega odposlaništva Rakowski se je pripeljal v Moskvo, kjer ostane dva dni. Delegati sodijo, da se bo podpisal mir z Ukrajino v dveh tednih.

Na vojni svet entente v Versailles. Sta se odpeljala italijanski ministrski predsednik Orlando in italijanski zunanji minister Sonnino.

Stališče Clemenceauja omajano. Iz Madrida se poroča, da bo moral Clemenceau kmalu odstopiti. Desnica in vojaška stranka se zavzemata za Milleranda, kar bi pomenjalo vojaško diktaturo. Za Clemenceauovega naslednika imenujejo tudi Brianda in Vivianija.

Iz rumunske armade je izstopil bivši rumunski ministrski predsednik general Avarescu.

2.010.000 Američanov pod orožjem. Ameriški vojni državni tajnik Baker naznaja, da je zdaj pod zastavami 100.400 častnikov in 2.010.000 mož. Pred 14 meseci je služilo v ameriški vojski le 9554 častnikov in 202.510 mož.

Demisija nizozemske vlade je kraljica sprejela.

Proti vojnemu oderu. Skupni posveti avstrijskih in ogrskih cenilnih komisij, ki so se pričeli 12. junija 1918 na Dunaju o načelih enotnega nastopanja glede na politiko cen in v boju proti vojnemu oderstvu, se bodo nadaljevali dne 6. julija v Budimpešti.

Španski kralj v Parizu. Iz Pariza se poroča v Genf, da je bival minuli teden tam španski kralj Alfonz, ker se je pustil operirati. Dvomi se, da bi se bil posvetoval tudi s politiki.

Volitve na Nizozemskem. Amsterdam, 4. julija. (K. u.) Do danes so oddali pri volitvah poslancev 1.170.000 glasov. Izvoljenih je 6 liberalnih unionistov, 3 svobodomiselnih liberalci, 6 poslancev krščanske zgodovinske stranke, 12 protirevolucijske stranke, 31 katoličanov, 5 svobodomiselnih demokratov, 22 socialnih demokratov, 3 zastopniki gospodarske zveze, en zastopnik meščanske stranke in 3 poslanci socialnih demokratov. Do zdaj so izvolili 92 poslancev.

Demonstracije v Rimu. Iz Haaga se poroča: Ob slavlju povodom zmage ob Piavi se poroča: Ob slavlju povodom zmage ob Piavi so vdrli demonstranti s poslopje nemškega veleposlaništva, iz katerega so pometali nekaj slik na cesto.

Viharne seje srbske skupščine. Iz Berlina se poroča: Italijanski listi javljajo, da so seje srbske skupščine, ki zboruje na Krfu, zelo viharne. Stališče vlade je te-

žavno, ker ni prišlo v skupščino veliko vladnih poslancev, vsled česar je opozicija v večini. Malone vsi govorniki so zahtevali, naj se prično precej z osrednjimi veslilnimi pogajati o miru in opozarjajo na Rumunijo, ki je dosegla ugodne pogoje, dasi je bila poražena, ker se je pričela pravočasno pogajati.

Dnevne novice.

V Metliki so se pojavile koze. Oblast je zaprla šolo. Bolezen se je zanesla iz Podzemlja. Morda se ne bo preveč razširila, ker so se dali ljudje cepiti. — Na Petrovo je strela udarila na Gor. Lokvici v hruško in užgala poleg stoječi goveji hlev posestnika Malneriča. Hlev je pogorel. Ljudje so ubranili, da se ogenj ni razširil. Skoro istočasno je strela udarila v Magovcih v pod, ki je tudi docela pogorel. — Na hrvatski strani čez Kulpo je naredila toča občutno škodo.

Smrt nadsprednika. Slovenski Gospodar poroča, da se je smrtno ponesrečil pri železniški nesreči v Hrastniku dne 30. junija, poleg drugih tudi nadsprednik Franc Roth, doma s Kranjskega.

Smrt. Na Lovskem brdu pri Poljanah je umrl posestnik Urban Pintar, p. d. Tominec, oče učiteljice Anice Pintar v Lichtenthurnovem zavodu. Pogreb bo v soboto ob 8. uri zjutraj.

Oblast, kje si? Od vseh strani prihajajo pritožbe o nečutenih poljskih tatvinah. Krade se nezel krompir, tlači in kvari žito in trava. In to v času, ko je vsaka bilka in vsako zrno zlata vredna. Oblasti pozivljamo najodločneje, naj postavijo poljske straže, ki naj z vsemi sredstvi nastopa proti skrajno nediscipliniranemu občinstvu — vojaškemu in civilnemu.

Društvo vpokoj. učitelstva. Iz oborove seje dne 3. julija 1918. Vsi novo zglašeni člani so bili brez ugovora sprejeti. Kdor ni še vplačal 1 K vstopnine in 2 K udnine, naj to nemudoma stori in vpošlje po pošti nakaznici 3 K g. blagajniku Simonu Punčahu, Ljubljana, Marmontova ulica 18. Kdor želi odgovora, naj blagovoli priložiti dopisnico za odgovor, oziroma znakmo 15 h. Vsem pa v blagohotno znanje sledeče: Namen našega društva je, potezati se za gmočno stanje svojih članov in izplačati sorodnikom umrlega pravega člana podporo za pogrebne stroške.

Pravi član društva more postati vsak vpokojen učitelj in njegova soproga, vsaka vpokojena učiteljica in če je omožena, tudi njen mož, ako je učiteljskega stanu, vsaka vdova po učitelju, vsak vdovec učiteljskega stanu, vsaka vdova-učiteljica, tudi če biva izven Kranjske. — Podporni člani so vsi, ki prostovoljno plačujejo letne ali mesečne radodarne doneske v poljubni višini, med te štejemo posebno moške vpokojenih učiteljc in vdovce, ki niso učiteljskega stanu. — Častni član postane vsak, kogar imenuje občni zbor zaradi izrednih zaslug. — Število vseh pravih članov je sedaj 112. Mnogo je pa še vpokojenih tovarišev in tovarišic, ki niso še pristopili društvu, zato jih vljudno vabimo, da takoj pristopijo. — Ljubljana, 4. julija 1918. Davorin Judnič, tajnik.

Pošiljanje blagovnih vzorcev je dovoljeno odslej pod obstoječimi pogoji na vojnopoštne urade 220, 234, 281, 283, 286, 288, 290, 298, 318, 363, 365, 369, 379, 386, 387, 391, 403, 407, 419, 421, 424, 435, 485, 518, 551, 574, 575, 576, 577, 579, 584, 585, 588, 613, 627, 628, 632, 634, 644, ustavljeno pa na vojnopoštne urad 472.

Spolne bolezni na Hrvatskem. Glasom uradnih podatkov se je zdravilo v letih 1913. do 1916. v osemih glavnih bolnišnicah na Hrvatskem 4906 moških in 6226 ženskih spolnih okuženecv, skupaj torej 11.132. Razen tega je bilo v 18 drugih manjših bolnišnicah 12 do 14 tisoč spolno bolnih. Ako se vpoštevajo bolniki, ki so se zdravili zasebno in pa tisti, ki so jih vsi ti bolniki okužili, pridemo do zaključka, da znaša število spolno bolnih ljudi na Hrvatskem nad 100.000 oseb. To je številka, ki bi morala dati ljudem misliti!

Odiseja vinskega soda. G. S. Mardešič na Visu je bil nedavno poslal svojemu bratu v Kotoru par sodov vina, ki so jih naložili na parnik »Bregenz«. Na potu je bil parnik torpediran ter se je ob albanski obali potopil. Te dni je pa pripeljal v viško luko sod, poln vina. Potegnili so ga na suho in spoznali Mardešičevo pošiljatev. Sod je 20 dni blodil po morju in se je končno nepoškodovan vrnil v domačo luko — na krilih morskih valov. Vino je ostalo docela nepokvarjeno.

Hrvatsko umetniško razstavo na Reki so te dni zaključili. Obiskalo jo je približno 1800 oseb. Umetnin je bilo prodanih za 25.000 kron.

Dom na Vršču. Ker je bil Dom na Vršču popolnoma oropan, je nedostopen in popolnoma zabit. Opozarjamo na to turiste.

Uradništvu v pomoč. Prejeli smo: Že pred vojno nezadostno situirani uradniški stan ima sedaj najtežji življenjski položaj. Navezan na skromno odmerjene prejemke ima enako visoke izdatke za pre-

hrano, obleko in obuvalo kakor drugi stanovci, ki imajo večinoma ugodnost, da si lajšajo del teh bremen z zamenjavo lastnih pridelkov, blaga ali pa si z večjo delavnostjo in izkoriščanjem trgovske konjunktore pridobijo večjih dohodkov. Ker draginja vedno narašča in ni upanja, da bi se cene življenjskih potrebščin znižale, ampak se je bati, da se bodo še dvignile, zato postaja eksistenčni položaj uradništva vedno tužnejši in nevdržljiv. Pri tem je upoštevati še spremenjeni položaj izvrševanja službenih obveznosti. Vsled vojnih vpoklicev, spremenjenega službenega delokroga in osebnih premetitev zahtevajo večinoma vsi uradi intenzivnejšo službeno izpolnjevanje. Posebno pozornost zasluži vpeljava, da se mnogim uradnikom nalagajo postranske službene dolžnosti, da se jim izposlujejo dopusti in pritegnejo drugim službenim pravilom, s čimer so združeni prejemki. Ako bi se zamoglo na ta način zboljšati materialno stanje vsakega uradništva, bi bilo za ta stan v sedanjem času vsaj nekoliko preskrbljeno. Žal, da se to ne godi. Nekateri le so tako srečni. Zeleti bi bilo, da bi se tu uvedla neka mera ter da bi bili deležni te vpeljave kolikor mogoče vsi uradniki, ne da postanejo poedinici »Kriegsgewinner«. Javnemu interesu in uradništvu bi to koristilo. To prošnjo polagamo našim gg. državnim in deželnim poslance na srce, da jej blagovole svojo pozornost posvetijo in vplivati na centralne oblasti, da se ozirajo na sedanje obupno stanje vsega uradništva ter mu po možnosti pomagajo.

Osješki »Jug« je začel zopet izhajati.

Vojaški begunci in pobegli ruski vojni ujetniki se v velikem številu potikajo po Dalmaciji. Oblasti jih lov in zapirajo.

Na smrt na večalih sta bila pred prekim sodom obsojena dva ruska vojna ujetnika, ki sta bila izvršila roparski umor. Obsodbo so izvršili 4. t. m.

Vojna mladina. Pred državnim kolodvorom v Zagrebu so nedavno trije fantalini sredi popoldneva z nožem napadli neko kmetico in zahtevali od nje denar. Žena je klicala na pomoč, na kar so dečki zbežali. Kasneje so enega izmed njih — 15letnega Franca Rozmana — aretirali.

Gibanje beguncev. Beguncev je bilo letos na Dunaju meseca aprila 41.610, maja 37.739; na Sp. Avstrijskem 38.833 ozir. 32.074; na Zg. Avstrijskem 17.920 ozir. 16.843; na Solnograškem 8946 ozir. 6782; na Stajerskem 24.332 ozir. 21.870; na Koroškem 3397 ozir. 3198; na Kranjskem 24.282 ozir. 20.603; na Primorskem 31.634 ozir. 31.042; na Tirolskem 27.444 ozir. 33.550; na Češkem 65.723 ozir. 57.703; na Moravskem 35.413 ozir. 4896; v Galiciji 126.513 ozir. 108.770; v Bukovini 18.157, v Dalmaciji aprila 218, maja 215.

V papirju bodo pokopavali v Monakovem mrliču. Druga obleka je prepovedana.

Ljubljanske novice.

Ij Občinski svet ljubljanski ima v torek dne 9. julija svojo redno javno sejo. Na dnevnem redu so vsi proračuni mestne občine in njenih podjetij.

Ij Glavna posojilnica — Kreditna zadruga. Kreditna zadruga, reg. zadr. z om. zav. v Ljubljani ima v nedeljo dne 7. t. m. ob 10. uri dopoldne v zadrugi pisarni (Beethovnova ulica 15, nasproti hotela pri Slonu) svoj IV. redni občni zbor, na katerega se vljudno vabijo vsi zadrugniki.

Ij Na mestnem deklisičnem liceju so se vršili pod predsedstvom c. kr. dež. šolskega nadzornika dr. M. Opeka od 1.—5. julija zrelostni izpiti, ki so jih uspešno dovršile naslednje maturantke: Antosiewicz Marija, Artel Antonija, Budinek Pavla, Čuček Marija, Detela Amalija (z odliko), Fink Vida, Kobe Milena (z odliko), Kosovel Ana (z odliko), Kovacic Antonija, Kuhar Andreja, pl. Lehmann Emilija, Lokar Zora (z odliko), Miklavčič Mihaela, Nerat Breda, Okorn Berta (z odliko), Olhofer Ada, Oswald Marija, Perhac Vladimir, Petelin Jožica, Potočnik Lea, Potokar Ivana, Potrato Marijeta, Poženel Hedvika, Sedej Helena, Simič Viktorija, Šeme Ana, Šircelj Antonija, Škof Matilda, Trefalt Vida, Učessanek Daniela, Uršič Milena (z odliko), Zupančič Ana, Železnikar Marija (z odliko).

Ij Trinadstropno hišo g. Jos. Stariha v Ljubljani v Ključavničarski ulici št. 3 je kupila g. Mar. Valenčič iz Ilir. Bistrice, sedaj stanujoča v Ljubljani.

Ij Čevljarska zadruga v Ljubljani vabi člane iz Ljubljane in okolice na sestanek, ki bo v nedeljo, 7. julija 1918, točno ob 10. uri dopoldne pri g. Val. Mraku, Rimska cesta 4. Prosi se obilne udeležbe.

Štajerske novice.

š Umrl je v št. Petru pod Sv. gorami v starosti 44 let vsled bolezni, ki si je nakopal pri vojaki, brat dr. Jos. Hohnjeva v Mariboru, posestnik Janez Hohnjec.

Primorske novice.

p Umrl je v Tomaju na Krasu Janko Šonc v najlepši mladostni dobi. Podlegel je bolezni, katero si je bil nakopal v vojaški službi. Nazadnje je služboval pri stavbeni ekspozituri v Komnu.

p Splošna vrnitev goriških beguncev. Notranje ministrstvo je odredilo, da se od srede julija dalje do zime povrnejo vsi begunci iz Goriško-Gradišanske v domačijo. Kjer so hiše razdejane, bodo v bližini krajev ustanovili begunske naselbine ter bodo begunci dobivali nadalje vse dosedanje begunske podpore v denarju, obleki itd. Skrb za kolonije se izroči »Ravnateljstvu za begunske naselbine na Goriškem« s sedežem v Gorici.

p Redni zrelostni izpiti na zaposlovalnem tečaju za gojenke in gojenke c. kr. goriških učiteljskih v Trstu so se vršili pod predsedstvom c. kr. deželnega šolskega nadzornika g. Frana Matejčiča od 28. junija do 1. julija. Zrelostno izpričevalo za ljudsko šolo s slovenskim in nemškim učnim jezikom so dobile gojenke: Cucek Teresija (z odliko), Grilanc Olga, Malenšek Amalija, Ščuka Elizabeta, Švagelj Ana (z odliko). S slovenskim učnim jezikom: Kavčič Zora (z odliko) ter gojenca Čermelj Viktor in Sanein Ivan. Tekom šolskega leta 1917/18. je napravil zrelostno preizkušnjo predčasno vsled poklica v vojaško službo Presl Miroslav. Ena kandidatinja je bila reprobirana za eno leto.

Osmo vojno posojilo

naj bi srce omečilo!

Naj takoj podpiše usak

o našo zmagajo Tisočah!

Austrija ostane naša!

Čast, zasluga bode

Vaša!

A. K. S.

Prosveta.

pr Občni zbor »Matiče Hrvatske« se je vršil 29. m. m. v Zagrebu. Tajnik Alaupović je poročal o delovanju Matice in naglasil, da je vojna leta 1914. prekinila zveze z Dalmatinsko Matico, Matiko Slovensko in srbsko književno zadrugo. Izvirnih književnih del je zelo manjkalo, čeprav so se natečaji redno razpisali. Matica naj bi se preosnovala v založniško družbo za izdajanje starih in novih del. Matica je sklenila izdati delo o državi, njenem ustroju in nalogi; delo se je poverilo dr. Ivanu Politeo. Izdati namerava tudi vsa Preradovičeva dela. — Blagajnik Bošnjak je poročal o premoženju Matice, ki znaša 729.479 K. V književno-umetniški odbor so izvolili dr. Bazala, dr. Domjaniča in prof. Pasarića.

Gospodarske novice.

g Informacije pri trgovski in obrtniški zbornici. Interesentje dobe pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani pojasnila: o ravnalnih cenah za vezene in širini pod 20 cm v prodaji na debelo in na drobno; o semnju za tehnične potrebščine v Lipskem. Informacije je le pri krajših poročilih mogoče dati pisмено.

g 8. avstrij. vojno posojilo. Pri Ljubljanski kreditni banki je bilo do inkl. 4. t. m. subskribirano 5.831.500 K 8. avstrijskega vojnega posojila. Med drugimi so nadalje podpisali: Jos. Kosler, zasebnik v Ljubljani, 12.000 K; Občinska hranilnica, Kostanjevica, 150.000 K; Ludovik Pollak, tovarnar, Tržič, 10.000 K; Posojilnica za Ilirsko-Bistriški okraj, Trnovo, 50.000 K; Alojz Tykač, ravnatelj Ljubljanske kreditne banke, Ljubljana, 5000 K; Ivan Jelačin ml., Ljubljana, 10.000 K; Fran Malý, tovarnar, Ljubljana, 5000 K. — Pri podružnici v Celju: Jakob Rabusa, kaplan, Videm ob Savi, 1600 K; Robert Diehl, veletržec v Celju, 20.000 K; Anton Kolenc, veletržec v Celju, 20.000 K; Ernest pl. Fanning, c. in kr. polkovnik, Celje, 10.000 kron; Milan Lenarčič, inženir, Josipdol, Stajersko, 5000 K; Ivo Cater, veletržec v Celju, 5000 K. — Ker je subskripcijski rok vsled dovoljenja c. kr. finančnega ministrstva podaljšan do 17. t. m., sprejema nadaljnje prijave oficijelno subskripcijsko mesto Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

— Pri češki industrijski banki so podpisali na VIII. avstrijsko vojno posojilo med drugimi sledeči denarni zavodi in gospodje: Občinska hranilnica, Postojna, 20.000 K; Semič Alojzij, Ljubljana, 500 K; Ignacij Žargi, Ljubljana, 1000 K; Občinska hranilnica, Vrhnika, 2000 K; štirje neimenovalni denarni zavodi 830.000 K; knezoškofijski ordinariat 22.700 K; Okrajna hranilnica in posojilnica, Škofja Loka, 8500 K; za Jurij Demšar, Log, 600 K; Jernej Je-

lovčan, Murave, 2000 K; Luka Hribnik, Škofja Loka, 2000 K; Ivan Kajba, Škofja Loka, 400 K; G. Budkovič, Boh. Bistrica, 1000 K; prof. V. Hybašek 1000 K; por. A. Kalousek 2000 K; J. N. Adamič, Ljubljana, 1000 K; V. Scagnetti, Ljubljana, 1000 K; Fr. Berce, Kandija, 250 K; J. Černe 10.000 kron; Janez Sušnik, Kamenje, 100 K. — Češka industrialna banka opozarja svoje klijente, da je subskripcijski rok podaljšan do 17. t. m., do katerega termina sprejema nadaljnje prijave, in daje obenem vsa potrebna pojasnila.

Česa nam na polju dobrodelnosti posebno manjka?

Brez uvoda in ovinkov povedano: domov in oskrbe za stare ljudi, betežnike, hiralce, siromake.

Za to vrsto revežev je pri nas silno slabo preskrbljeno. Ti ljudje so reveži, zapuščen, zanemarjeni, milovanja vredni.

Občine imajo s siromaki velike izdatke. Le poslušajte: vsak župan vam bo tožil, koliko stroškov ima z reveži. Toda vse to je nekako brez ljubezni. Oni župana, oziroma občino, nadlegujejo; župan in občina se jih pa otesata, kar najbolj moreta.

To ni v redu. V tem smo še daleč zadaj. V resnično kulturnem narodu mora biti za onemogle bolje preskrbljeno.

Na Slovenskem imamo samo dve večji hiralnici: V Ljubljani in v Vojniku pri Celju. Ljubljana pa je tako natlačena, da mora odklanjati prošnje. Po naših malih mestih, v Loki, Kranju, Kamniku in gotovo tudi po drugih, imajo svoje »špitale«, v katerih pa vlada večinoma velika zanemarjenost. V Komendi imajo P. P. Glavarjevo ustanovo. To je zelo vse, kar imamo.

Po kmetih je navada, da porivajo stare betežnike od hiše do hiše: danes tukaj, jutri tam. To je nekaka »naturalna« preskrba. A če je marsikaj, kar je naturalnega, hvala vredno, ta način starostne preskrbe ni posebno prijeten. Še na slabšem so seveda tisti, ki se potikajo po kakih hlevih, šupah in podobnih prostorih. Drugi zopet prebijajo večji del na cesti, — berači. O beračih in beraškem vprašanju bo še posebej govor. Tudi to je važno vprašanje »socialne preskrbe«.

Da morajo stari ljudje zadnja leta svojega življenja prebiti v takem pomanjkanju, zapuščenosti in preziranju, to je bridko. Zaslužili bi, da se jim večer življenja malo polepša in poboljša.

Res, da so stari ljudje večkrat sitni, prepirljivi, nadležni in nehvaležni. A če bomo tudi mi starost dočakali, bomo imeli približno iste napake, kakor jih imajo stari ljudje sploh. Dobrih del itak ne smemo delati zato, da bi hvaležnost želi, ampak

zaradi potrebe. Potreba pa je tukaj velika. Ljubezen pa tudi omika zahtevata od nas, da bolj skrbimo za stare in betežne ljudi, ki si sami ne morejo pomagati. Če hočemo biti kulturni narod, moramo to veliko vrzel zamašiti.

Naj se snujejo torej po slovenski zemlji domovi za stare ljudi, hiralce in betežnike vsake vrste. In sicer je to predvsem dolžnost občin. A tudi dežela kot taka bi morala v tem oziru kaj več storiti. Končno ima pa tudi tukaj privatna dobrodelnost široko polje.

Napravljale naj bi se torej krajevne, občinske ali župnijske ubožnice. Kako pa? Dobi se morda sempatije kak dober premožen človek, možki ali ženska, ki ima čedno posestvo, pa nobenih dedičev. Nagovorite ga, da bo obrnil svoje imetje in posestvo v ta namen! — Tudi z društvenimi domovi se da ubožnica združiti. Tako ponekod že imajo združeno. N. pr. v Selcih je dr. Krekova domača (ne rojstna) hiša spremenjena v društveni dom, s katerim je združena ubožnica. Oboje gotovo popolnoma po volji in po srcu Krekovim! — Zopet drugod so si občine, oziroma njih aprovizacijski odbori, od aprovizacije precej prihranili. Tega prihranka skoro ne morejo modreje porabiti, kakor če ga obrnejo za tak zavod.

Če je pa posamezni občini ali pa župniji težko napraviti tak zavod, naj bi se vzelo skupaj več občin ali župnij, morda cel okraj in bi napravili okrajne ubožnice ali hiralnice. Ker s samo hišo tudi še ni vse storjeno, ampak mora biti v hiši tudi dobra oskrba, zato bi bila ta oskrba v večji hiralnici razmeroma cenejša kakor v mnogih majhnih skupaj. Želeli je, da bi gosposinjstvo po teh ubožnicah vodile redovnice, sicer v hiši ne bo reda in snage, marveč morda velik nered in nesnaga. Vsaka občinska ubožnica pa tudi ne bo mogla dobiti in vzdrževati redovnic, pač pa bo to mogoče večjim, okrajnim ubožnicam. Iz teh vzrokov se toplo priporočajo okrajne ubožnice ali hiralnice. Le nekdo bi moral v vsakem posameznem okraju dati občini nam pobudo, da bi se v to svrhu zganile.

Vsekako je čas, da se pri nas prične resno misliti na ustanovitve takih zavodov. Tembolj ker se bo z invalidi število ubožcev in hiralcev jako pomnožilo. Dokler bodo invalidi mlajši in kreпки, večinoma ne bodo želeli živeti po zavodih, ampak bodo hoteli biti prosti. Ko se bodo pa postarali in bodo bolj onemogli, si bodo zaželeli takega kottička. Beračenje in beraštvo, potikanja po cestah in beznicah pa moramo skušati na vsak način preprečiti in odpraviti. Zato snujmo zavode za preskrbo onemoglosti: krajevne ali okrajne ubožnice in hiralnice!

Po »Zlati dobi«!

Aprovizacija.

a Čevljarji, krojači, šivilje in posestniki hlevov, ki so vložili do 25. junija vprašalne pole za petrolej, se vabijo, da se takoj zgledajo v mestni posvetovalnici radi nakazila petroleja, ker se bodo sicer nakazila razveljavila. Kdaj dobe petrolej drugi prosilci, se objavi v listih.

a Suho sadje na zelene izkaznice A. Stranke z zelenimi izkaznicami A prejmejo suho sadje v ponedeljek dne 8. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: Od 8. do 9. ure dopoldne št. 1 do 180, od 9. do 10. ure št. 181 do 360, od 10. do 11. ure št. 361 do konca. Stranke dobe za vsako osebo po pol kg sadja. Kilogram stane 1 K.

a Suho sadje na zelene izkaznice B. Stranke z zelenimi izkaznicami B prejmejo suho sadje v ponedeljek dne 8. t. m., v torek dne 9. t. m. in v sredo dne 10. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: V ponedeljek dne 8. t. m. dopoldne od 2. do 3. ure št. 1 do 200, od 3. do 4. ure št. 201 do 400, od 4. do 5. ure št. 401 do 600. V torek dne 9. t. m. dopoldne od 8. do 9. ure št. 601 do 800, od 9. do 10. ure št. 801 do 1000, od 10. do 11. ure št. 1001 do 1200, popoldne od 2. do 3. ure št. 1201 do 1400, od 3. do 4. ure št. 1401 do 1600, od 4. do 5. ure št. 1601 do 1800. V sredo dne 10. t. m. dopoldne od 8. do 9. ure št. 1801 do 2000, od 9. do 10. ure št. 2001 do 2200, od 10. do 11. ure št. 2201 do konca. Stranke dobe za vsako osebo po pol kg suhega sadja, kilogram stane 2 kroni.

a Stranke z izkaznicami za mleko, znamenovanimi s črko C, ki prejemale mleko v vojni prodajalni v Gosposki ulici, naj se zglasijo takoj v pisarni mesne aprovizacije na Poljanski cesti št. 13.

a Mleko. Vse tiste stranke, ki imajo izkaznice za mleko s črko A ali B in imajo poleg teh izkaznic tudi izkaznice ubožne akcije s črko A ali B ali C, ki se pa še niso zglasili v aprovizacijskem uradu na Poljanski cesti, naj to nemudoma store.

a Krompir na zelene izkaznice A. Stranke z zelenimi izkaznicami A prejmejo krompir v soboto, dne 6. t. m., popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 2. do 3. ure št. 1 do 180, od 3. do 4. ure št. 181 do 360, od 4. do 5. ure št. 361 do konca. Stranke dobe za vsako osebo po 3 kg krompirja, kilogram stane 50 vin.

a Marmelada za III. in IV. uradniško skupino. Stranke z izkaznicami III. in IV. uradniško skupino prejmejo marmelado v soboto, dne 6. t. m., pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: III. ur. skupina: od 2. do pol 3. št. 1 do 50, od

pol 3. do 3. št. 51 do 100, od 3. do pol 4. št. 101 do konca. IV. uradniška skupina: od pol 4. do 4. št. 1 do 50, od 4. do pol 5. št. 51 do 100, od pol 5. do 5. št. 101 do konca. Stranke dobe za vsako osebo 1 kg marmelade, ki stane 4 krone.

a Telečje meso za težko bolne. Tisti težko bolni, ki leže in ki so bili prijavljeni v mestni aprovizaciji, dobe telečje meso v soboto, dne 6. t. m., na Dolenjski cesti št. 15. Stranke naj prinesejo s seboj tiste nakaznice, na katere dobe sicer meso.

a Meso na zelene izkaznice B. Stranke z zelenimi izkaznicami B prejmejo goveje meso po znižani ceni v cerkvi sv. Jožefa v soboto, dne 6. t. m. Določen je tale red: dopoldne od 10. do pol 11. št. 1 do 200, od pol 11. do 11. št. 201 do 400, od 11. do pol 12. št. 401 do 600, od pol 12. do 12. št. 601 do 800, popoldne od pol 2. do 2. št. 801 do 1000, od 2. do pol 3. št. 1001 do 1200, od pol 3. do 3. št. 1201 do 1400, od 3. do pol 4. št. 1401 do 1600, od pol 4. do 4. št. 1601 do 1800, od 4. do pol 5. št. 1801 do 2000, od pol 5. do 5. št. 2001 do 2200, od 5. do pol 7. št. 2201 do konca.

a Za civilne vpokojence (tudi vdove in sirote) v Ljubljani, ki so se oglasili za aprovizacijsko akcijo pri rač. oddelku c. kr. deželne vlade, se bodo delile v ponedeljek in torek 8. in 9. t. m. popoldne testenine, in sicer v ponedeljek strankam z začetnimi črkami A do M, in v torek ostalim. Blago se bo delilo v skladišču gosp. P. Pollaka, Emonska cesta 2. Stranke se morajo primerno legitimirati. Na osebo odpade 1 kg po 2 K 20 vin. Denar naj se prinese odštet.

Zgubljeno - najdeno.

Rjave sandale je pustil v sredo zvečer neki deček pri 5 kletskem oknu na Elizabetni cesti št. 1. Najditelj naj jih proti nagradi vrne pri hišnici na Poljanski cesti št. 20.

Nasla se je manjša vsota denarja. Povpraša naj se v Joželinum na Poljanski cesti.

Kdor izmed došlih ujetnikov iz Rusije bi kaj vedel povedati o Janezu Žontar iz Škofje Loke št. 32, naj to dobrohotno sporoči na naslov: Marija Žontar, Ljubljana, Breg št. 3. Stroški se povrnejo.

Prošnja. Kdor izmed došlih ujetnikov iz Rusije bi kaj vedel povedati o Francetu Cegnar, ki se je nahajal delj časa v Hutar Rubaskin, pošta Bokowski, Donska oblast, Rusija, naj to blagohotno sporoči na naslov: Ivana Cegnar, stolno župnišče, Ljubljana. Stroški se povrnejo.

Išče se. Kdo izmed iz Rusije došlih ujetnikov bi vedel kaj o kulturnem tehniku Josipu Rustju, doma iz Škrilj na Goriškem, ki se je nahajal zadnje čase v besarabski guberniji, postaja Mirene, naj sporoči našemu uredništvu.

METLE
v poljubnem številu, krtače za ribanje, krtače za likanje, za snajenje čevljev in oblike, najboljše vrste, po tovarniški ceni na debelo.

Zvonimir Tudja, Zagreb, Petrinjska ulica 29.

Riževe metle
in
železni mlinci za zrnje
se dobijo po najnižjih cenah pri
Kmetijski zadrugi
Račje, štajersko.

Prošnja.

Kateremu iz Rusije se vračajočih vjetnikov je kaj znano o usodi pešca Alojzija Jarca, 22 let star, doma iz Gor. Podboršta št. 9, obč. Mirnapec, Dolenjsko, ki je služil pri 20. L. I. R. Kot vjetnik je bil v L. 1916 zaposlen v zaledju ruske armade. Od junija 1916 pa so zaostala vsa poročila. Za vsako vest bom hvaležen in vse stroške povrnem. — Janez Jarc, posestnik na Gornjem Podborštu št. 9, pošta Mirnapec, Dolenjsko.

Prostor za trgovino

v lepem kraju na Kranjskem poleg župne cerkve, pripraven tudi za stanovanje, se da v najem.

Več se izve v trgovini Anton Škof, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6.

Za takojšnji nastop se išče

delavec

za lažja dela, ki je vojaščine prost. Zadoštuje tudi krepak mladenič. Služba stalna, pogoji ugodni. — Poizve se v upravnistvu »Slovenca« pod št. 2293.

Sprejme se kavarniška

pomivalka

Hrana in stanovanje v hiši. — Kje? pove uprava »Slovenca« pod št. 2305.

Sprejme se zanesljiv slikarski in ples-

karški delavodja

Kje? pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 2307.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Kupita se dva

stroja za izdelavo cementnih strešnikov.

Ponudbe na upravo »Slovenca« pod J. K. 2192.

V najem se odda v Ljubljani blizu južnega kolodvora

gostilna in hotel

Ponudbe se prosi na upravo »Slovenca« pod šifro »Hotel«.

Suhe gobe (jurčke)

kakor tudi druge, zaplembe ne podvržene deželne in gozdne pridolge (maline, jagode, med itd.) KUPUJE po najnižjih cenah M. RANT, KRANJ. 1917

Razne

pletenine

(n. pr. jerbasi vseh vrst),

sušilnice

za zelenjavo in sadje,

in razne druge kmetijske potrebe

se dobijo pri

Kmetijski zadrugi, Račje, Staj.

Mlatilnice, slomraznice, nepoljni, čistilniki, sadni mlinci, sadne in vinske stiskalnice, najnovejši ročni mlinci in drugi poljedelski stroji

se lahko ogledajo in kupijo pri FRANC HITI, zaloga poljedelskih strojev, LJUBLJANA, Martinova cesta št. 2.

Zamaške

novi in stare kupi vsako množino tvrdka JELACIN & KO, Ljubljana, ljubljanska industrija probkovih zamaškov.

PRODA SE 24 orolov zaraščenega bukovega gozda

deloma so tudi SMREKE in HRASTI. Drv se lahko takoj poseka za 1000 sežnjev. — PRODA se tudi en dobro landauer oh-anjen. Več se poizve pri last. L. Rebolj v Kranju.

Vogelna parcela

SE PRODA v Spodnji Šiški ob Planinski in neimenovani cesti v izmeri 816 m² ali 227 sežnjev. Več se poizve v upravnistvu »SLOVENCA« pod št. 2309.

Župnik v lepem kraju Istre, z malo ekonomijo IŠČE tem potom redoljubno in štedljivo

ki je zadostno izveščana v kuhinji ter vsaj v poglavitnem razume vse stroke hišnega gospodinjstva, posebno pa vrtnarstvo in živinorejo. Služba je stalna, plača po dogovoru. — Naslov se izve pri upravi »SLOVENCA« pod št. 2314.

Sluga

s kavicjo in

kontoristinja

se sprejmeta v večjo trgovino v Ljubljani. — Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenca« pod št. 2317.

2 lepa 3letna rujava

konja

proda JOSIP KOSLER, LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 3.

Železno posteljo

ki se da čez dan zganiti, bi rad dobil. Vzemem tudi zofo ali divan, nočno omario, stol na vijak za h klavirju, omaro za knjižnico ali obleko. — Ponudbe do 20. t. m. na upravo »Slovenca« pod »Pomoč 2319«.

Cunje

suknene odrezke, stare in nove kakor vse vrste bombažastih in volnenih cunj, žakljevino, odeje, vrvi itd. v vsaki množini in po najvišji ceni KUPUJE

E. Kotzbach v Kranju.

Svarilo.

Po Gorenjskem in v ljubljanski okolici se klati neka oseba, ki izvablja od ljudi denar na najrazličnejše načine. Večinoma kaže službeno izpravevalo iz kn. šk. zavoda sv. Stanislava in pravi, da bo denar vsak dobil v zavodu. Podpisano vodstvo zavoda izjavlja, da s to osebo ni v nikakoli zvezi več in prosi vsakogar, da jo čimprej izroči orožnikom. 2311

VOĐSTVO KN. ŠK. ZAVODA SV. STANISLAVA V ŠT. VIDU NAD LJUBLJANO.

Trgovski sootrudnik

vojaščine prost, zmožen slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika,

IŠČE SLUŽBE

na deželi v kakim trgovini mešanega blaga. Ponudbe na upravnistvo »SLOVENCA« pod: »Sotrudnik« 2310.

Posestvo

SE PRODA v zelo prometnem kraju na Gorenjskem. Isto obstoji iz hiše, gostilne in gospodarskih poslopj. Električna razsvetljava. Proda se skupaj ali posamezno. Pripravno za več obitov. — Naslov pove upravnistvo »SLOVENCA« pod št. 2313.

Proda se takoj po nizki ceni

moško kolo

in dve gumijevi celi. — Naslov se poizve pri upravi lista pod št. 2318.

Ze sedaj je potreba, da

skrbite!

Jesensko gnojenje

je najvažnejše! S težavami dobite kajeti, ki vsebuje

14% kalija

Zato prosim odjemalce, da mi takoj podajo naročila, da zamorem jeseni pravočasno poslati. — Pojasnila in skrajne ponudbe na razpolago!

Winko Vabič,

veletržec, Zalec, Štajersko.

100.000 i hvaležnih odjemalcev

podirajo, da uničevalec korenin »Rhabdium« v treh dneh brez bolečin odpravi kurja ocova, bradavica, trdo kožo. Uspeh izjavljamo! Cena 3 K, 3 lončini 7 K, 6 lončkov 10 K. Posip, prašek »Ila« odstranja naglo pot na rokah in nogah. Cena 2-50, 3 skatije 6 K. Krema »Cire« omehča razpokane roke. Cena 5 K, 3 lončki 12 K. Zahvali odstranja »Fides« umrtov, revmatiz. bolečine, ko je že vse odreklo, in pri ožilih zobeh. Če ni uspeha, denar nazaj. Cena 3 K, 3 pusice 7 K, 6 pusice 10 K. Nikak. okam. zoboj. ne neprijet. dušni. Srečno bele zobe da »Xire«, zobna tekočina. Takoj. uspeh. Cena 3 K, 5 stekel. 7 K. KENENY, Kaschau (Kassa) i. poštni predaj 12-C-16, Ogrsko. 1146

Naznanilo.

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da je moja glavna trgovina na sv. Petra cesti št. 26 vsled reviriranja zaprta do preklica. Podružnica v Šelenburgovi ulici št. 1 ostane odprta kakor doslej.

Z odličnim spoštovanjem

Marija Tičar,

trgovina s papirjem in galanterijo.